

Ali je režijskih delavcev res preveč?

Ob reorganizaciji, ki se je te dni lotevamo z veliko osebne odgovornosti in prepričanja v boljše poslovanje, je prisotna bojazen, da se bo s tem režija zelo povečala. Želim povedati koliko menim, da je gornja bojazen upravičena in kaj sam mislim nasploh o režiji.

Kako to pojasnjujejo konkretni podatki? Od 1. 5. 1976 pa do danes (20. 10. 1976) se je zaposlilo v skupnih službah sedemnajst delavcev, (od teh jih je 13 prišlo iz proizvodnje) in enajst pripravnikov. V tem času je zapustilo skupne službe sedem delavcev in je odšlo na porodniški dopust sedem delavk. Skupno jih je torej izstopilo oz. šlo na porodniški dopust štirinajst delavcev, vstopilo oz. prišlo iz proizvodnje pa sedemnajst. Dva od sedemnajstih moramo odšteti, ker sta prišla invalidsko, kar pomeni: **na režijskih delovnih mestih je sedaj en delavec več kot 1. 5. 1976, razen enajst pripravnikov, ki bodo zasedli delovna mesta kasneje. Tri delavke, ki so na porodniškem dopustu, delajo po 4 ure.**

Menim, da zgornji podatki ne potrebujejo dodatnega pojasnila. Nazorno kažejo, da se režija ni znatno povečala, kljub temu, da je šlo **trinajst delavcev** iz proizvodnje.

Res je stvarno pričakovati, da se tistih nekaj delavk, ki so nadomestile porodnice, ne bo več vrnilo v proizvodnjo, a bo v času, ko se bodo le-te vrnile z dopusta najbrž spet toliko novih porodnic, da bo verjetno spet šlo le za nadomeščanje in ne za povečevanje režije.

Sicer je pa moje mišljenje o režiji takole: ni res, da nas je v režiji preveč — naša režija napravi premalo. To pa sta pravzaprav dve plati medalje. Splošno mnenje delavcev je pravilno: za isto delo bi nas moralo biti manj. Toda ker je to, kar ustvarimo premalo, mora veljati: **z istim obsegom režije, bi morali ustvariti več.** Alpina je tako velika, da ne more funkcionirati brez cele vrste delovnih mest. Smo torej v stanju, da režije ne moremo zmanjševati. Nasprotno: prav samoupravna reorganizacija bo zahtevala še nekaj dodatnih delovnih mest. To pa ne pomeni, da je to nekaj škodljivega, nekaj, proti čemer se moramo boriti. **Boriti se moramo, da bo dala taka režija več od sebe.**

V zvezi z režijskimi delovnimi mesti in reorganizacijo se pojavlja še eno vprašanje. Naenkrat se je pojavila velika potreba po delovnih prostorih. Tudi to nekateri razumejo kot znak povečevanja režije. To ne drži. Le to je res, da so nekateri delavci, ki so prej delali v pisarnah, kjer jih je bilo pet ali šest, dobili take naloge, da je zahteva po tem, da dobijo svojo pisarno, popolnoma upravičena. V obstoječi organizaciji je bil srž vseh funkcij strnjen v nekaj ljudeh, ki so imeli svoje sobe. Take razmere pa so pri delovni organizaciji s 1600 zaposlenimi popolnoma nemogoče.

Tako velik kolektiv mora biti voden. Vodilnim delavcem je potrebno zagotoviti vsaj osnovne pogoje za delo, potem pa od njih tudi zahtevati rezultate.

Upam, da je s temi par vrsticami pojasnjen marsikateri dvom v zvezi z režijo, s tem »nujnim zlom«, kakor jo radi imenujemo, dasiravno vemo, da brez nje ne moremo čevlja niti izdelati niti prodati.

Martin Kopač

Vrednostna analiza

Skupina za vrednostno analizo je bila določena v začetku letošnjega leta in je takoj začela z delom, da program, ki je bil sprejet na širšem kolegiju, spravi v življenje. Sestava skupine je bila prilagojena funkciji, ki naj bi jo opravljala — z udeležbo delavcev, katerih delovno mesto je tesno povezano s proizvodnjo, stroški in podobnimi področji poslovanja OZD, od vodje domače nabave, analitika tržišča nabave, vodje proizvodnje, vodij priprave lahke in težke obutve, kalkulant, računovodje, vodje raziskave tržišča, do vodje programiranja prodaje.

Z ustanovitvijo skupine je terminsko sovpadala priprava kolekcije jesen-zima 76/77 in prva pozornost skupine je veljala prav tej kolekciji oziroma poglavju dela: kako zmanjšati proizvodne stroške na najmanjšo mero.

Kolekcija je bila obravnavana tako po tehnološki kot po stroškovni plati, izračunavale in poizkušale so se razne variante za pocenitev proizvodnje in rezultat dela je bila kolekcija, ki se sedaj prodaja oziroma se bo v kratkem začela prodajati. Vsak član skupine potem na svojem delovnem mestu, po svoji funkciji izvaja v delo zaključke skupine za vrednostno analizo.

Na področju analize fiksnih stroškov si je skupina postavila nalogo prek posebnih obrazcev, ki se sedaj izpolnjujejo četrtletno v finančni službi, spremljati gibanje oz. uresničevanje plana fiksnih stroškov in analizirati vsa odstopanja. Stroški so razdeljeni na režijski material in OD režije, spremljajo pa se: odstotkovno povečanje plana v primerjavi z 1975, odstotek

povečanja realizacije v primerjavi s planom 1976 (po četrtletjih). V prvem četrtletju je bilo ugotovljeno, da je na 25 stroškovnih mestih skupaj doseg fiksnih stroškov znašal 87 % v razmerju do plana, torej je bilo še 13 % rezerve, kar pa se je v drugem četrtletju bistveno spremenilo, tako da je realizacija ob polletju bila že 93 %. Vodje služb in oddelkov so ta odstopanja pojasnjevali z rekom: »Vse se bo na koncu izravnalo,« kar se mogoče bo, vendar, če gledamo analize lanskega leta, ta rek ne bi veljal. Pri materialnih stroških je bil plan že 4 % prekoračen, pri OD pa je bilo še 12 % rezerve, skupaj 96 % realizacija.

V podrobno analizo teh stroškov se skupina ni spuščala, ker bi to vzelo preveč časa, podatki pa so bili preveč zastareli, da bi lahko uspešno ukrepali. Avtomatska obdelava teh stroškov bi prinesla bolj ažurne podatke za skupino, za samo finančno službo in za druge uporabnike, vendar bi morali natančno določiti stroškovna mesta, katere stroške se bi upoštevalo, kakšne rezultate oz. kazalce bi potreboval posamezni uporabnik, to pa zaenkrat ni možno izpeljati zaradi množice novih organizacijskih prememb, zaradi spreminjanja predpisov o računovodstvu in zaenkrat zaradi pomanjkanja ustreznih kadrov, ki bili zmožni to v želenem obsegu pripraviti za obdelavo na računalniku. Do takrat, ko bo to steklo, pa bo delo skupine za vrednostno analizo zgoj analitskega značaja.

Tone Kavčič

alpina

30

let tovarne obutve žiri

Na letošnjem Beograjskem sejmu — milijoni za reklamo

V času od 4. do 9. oktobra 1976 je bil v Beogradu že sedemnajsti sejem »Moda v svetu«. Na tem sejmu je razstavljala tudi naša delovna organizacija v sklopu »zdržene slovenske čevljarske industrije«. To je bilo prvič, da je celotna slovenska čevljarska industrija nastopila združena. V tem združenju so razstavljali: Peko, Planika, Lilet, Ciciban, Kopitarna Sevnica, tovarna usnja Slovenj Gradec, Tolo Sentjur in Alpina. Pokazalo se je, da je tako sodelovanje koristno za vsakega udeleženca. Prav gotovo bi bil uspeh, če bi tako nastopali tudi na zunanjem tržišču.

Na sejmu so poleg čevljarske industrije razstavljali še tekstilci — usnarji, ki so poleg usnja razstavljali tudi konfekcijo. Obutev je izdelana večinoma iz naravnega usnja. Kolekcija čevljev je

bila zelo pestra. Pri moških čevljih še vedno prevladuje mokasin obutev. Drugi moški modeli pa se ponovno vračajo v konicasto obliko. Tudi pri ženski obutvi je še veliko mokasinov. Prevladujejo pa še vedno čevlji s klinastimi petami.

Med proizvajalci modne obutve je še vedno vodeča Leda iz Knjaževca. Njeni izdelki sledijo najnovejši modi. Izdelava je zelo kvalitetna, kar kupce zelo privlači. Ta tovarna nima svoje trgovske mreže, zato da veliko za reklamo. Postavila je številne reklamne panoje, poleg pa je vsak dan dvakrat prirejala modno revijo. Vemo, da razmere na tržišču niso več rožnate. Zasičenost tega pa se ne kaže samo v naši panogi, ampak tudi v usnji konfekciji, kar sili proizvajalce k vse večjemu propagiranju svojih izdelkov. Indu-

strija usnja Vrhnika in Konus Slovenske Konjice sta dvakrat dnevno prirejali modno revijo. Dokaz, da so njihovi izdelki lepi in privlačni, je že v dejstvu, da so bile te revije kljub pogostosti zelo obiskane. Prav gotovo pa so v reklamo največ vložili v Kožarskem kombinatu Visoko. Ta delovna organizacija je v času sejma trikrat priredila modno revijo v hotelu Jugoslavija. Prikazani so bili najnovejši modeli vrhunske mode. Poleg lepe revije, je ta delovna organizacija poskrbela za dobro počutje obiskovalcev, saj je bil po končani reviji pogoščen vsak obiskovalec čeprav si je revijo vsakič ogledalo nad 400 ljudi. S to primerjavo želim bralcem prikazati koliko nekatere delovne organizacije dajejo za reklamo svojih proizvodov.

Poizkušal sem opisati le nekaj zame močnejših vtisov. Seveda je beseda, dve o tako velikem sejmu premalo. Toda opisati vse bi bilo preveč za še tako potrpežljivega bralca.

Adolf Križnar

Modeli iz kolekcije jesen-zima 76. Oceno bodo dali potrošniki

Surova guma — moda, toda v proizvodnji so težave

V sezoni jesen-zima je surova (crepp) guma najbolj cenjen in propagiran material za izdelavo podplatov. Da tudi mi ne bi zaostajali za ostalimi proizvajalci obutve in da bi tudi mi imeli v naši kolekciji ustrezno in moderno obutev, smo se odločili, da v sezoni jesen-zima izdelamo določeno količino obutve s podplati iz surove gume. Iz lastnih izkušenj smo poznali težave, ki običajno nastopajo pri izdelavi obutve s podplati iz surove gume. Zato smo se temu ustrezno pripravili. Uporabnost lepila so nam potrdili v inštitutu za čevljarstvo v Pirmasensu. Vsi poizkusi so pokazali najboljše rezultate. Pri preizkusu trganja je bil odstotek na raztržnost boljši, kot pa ga predpisujejo pravila o zalepljenju.

Pri prejemu prve pošiljke podplatov iz Italije, smo ugotavljali veliko malomarnost pri izdelavi podplatov. Pete so bile različno velike, različno visoke v petnem delu. Okvirji so bili slabo priljubljeni.

Po ponovni kontroli podplatov in popravilu, smo začeli s proizvodnjo in jo po dveh dneh neuspešnega dela prekinili. Prekinitev je bila nujna, saj se nam podplati v delu, kjer so bili nalepljeni okvirji, niso kvalitetno zalepili. Obrnili smo se na proizvajalca podplatov in na proizvajalca lepila, vendar nam nihče ni našel ali vsaj predpisal primerne rešitve. Po ustmenih razgovorih s sorodnimi podjetji, smo ugotovili, da imajo oni iste težave, da so nekateri proizvajalci zaradi teh težav izločili iz proizvodnje čevlje s podplati iz surove gume in iščejo rešitev v flex šivani izdelavi. Po večdnevni preizkusih so naši tehnologi le našli rešitev s tem, da so zamenjali okvirje s širšo lepilno površino in iz drugega materiala. Proizvodnja je normalno stekla, vendar imamo z nalepljenjem okvirjev in ostalimi popravili podplatov veliko dela, ki nas tudi veliko stane.

Povrnjeni stroški s strani proizvajalca podplatov Flex

Mill ne bodo pokrili proizvodnih stroškov.

Naj dodam, kljub velikemu prizadevanju delavcev v proizvodnji in tehnologov v pripravi dela, nismo uspeli pri prvem posegu. Pri drugem smo našli rešitev, izdelali bomo čevlje v zadovoljivi kvaliteti, vendar nam model, ki ga smatramo za krik mode ne bo prinesel zaželenega ekonomskega rezultata.

Jože Bogataj

Sistemizacija

V eni prejšnjih številčk časopisa sem že pisala, kako napreduje sistemizacija delovnih mest. Verjetno vas zanima, kaj smo že naredili dosedaj.

Vsi šefi sektorjev so dobili zadolžitve, da napravijo predlog reorganizacije sektorjev. Vodje oddelkov in normirci pa so morali narediti opise delovnih mest za proizvodnjo. Vse to je sedaj že narejeno. Zato boste v kratkem dobili v roke opis svojega delovnega mesta, lahko pa si boste ogledali opise vseh delovnih mest. Naša naloga je, da opise delovnih mest pregledamo in opozorimo na stvari, s katerimi se ne strinjamo.

Skupina za sistemizacijo in analitično oceno bo zbrala vse pripombe, jih presodila in vnesla v opise delovnih mest. Popravljeni opisi delovnih mest boste ponovno dobili in če ne bo več pripomb, jih bomo na zborih delavcev potrdili. Na ta način bomo dobili našo novo organizacijo.

V tem trenutku je pomembno, da vsi sodelujemo pri pregledu izdelanih opisov delovnih mest, kajti če nova organizacija ne bo dobro delovala, bomo za to krivi vsi, kajti vsi jo bomo sprejeli.

Olga Pintar

V letošnjem letu moramo preskrbeti poleg lahkih telečjih anilinov in ševrojev za pomladansko-letno sezono še večje količino govejega anilina za izvozno obutev v SZ.

V glavnem je to samo zahtevnejše usnje z naravnim licem in brez močnejših preš. Za omenjeno usnje pa so ustrezne le domače kože mlajših govedi. Prav teh pa zelo primanjkuje.

Usnjarske tovarne so že skozi vse leto v nezavidljivem položaju, dnevno živijo tako rekoč »iz rok v usta«. Da uspejo nabaviti vsaj za vsakdanji namak se morajo zelo boriti z dobavitelji. Manjka joče domače surovine dopolnjujejo z uvoženimi, ki pa ni-

šimi proizvajalci usnja so omejene. Naročati moramo tam, kjer imajo trenutno vsaj delno ustrojeno surovino.

Po že sklenjeni pogodbi o dobavi določenega usnja pa nam tovarne usnja javljajo v opravičilo za kasnejše dobavnih rokov zagovor približno take vsebine:

»Zal vam moramo sporočiti, da ne moremo ugoditi vašim željam in zahtevam, da bi lahko v dogovorjenem roku izdelali dovolj naročenega usnja. To lahko opravičimo le z nenormalnimi tržnimi pogoji in surovinsko oskrbo, zaradi česar smo v tekočem mesecu znatno zaostali s proizvodnjo. Zakasnele količine usnja

Nabava v začaranem krogu: ni surovin, ni usnja

so primerne za izdelavo boljše usnja, poleg tega pa so še za okrog 25 % dražje od domačih.

Razmere na tržišču so take, da je povpraševanje večje od ponudbe, zato se cene usnju še vedno ne morejo vsaj nekoliko ustaliti. Povedano je že bilo, da so se cene usnju dvignile od 10 — 40 %, odvisno od zahtevnosti usnja in njegove dodelave. Noben proizvajalec usnja se noče več vezati s ceno. Pogodbe sklepajo le s klavzulo: cena na dan dobave.

Navedeno tržno stanje pa močno vpliva tudi na pravočasno preskrbo z usnjem. Usnjarne nam ne dobavljajo usnja po dogovorjenih dobavnih rokih, zlasti ne zahtevnejših materialov.

Naše možnosti za izbiranje med najboljšimi oz. najcenej-

bomo skušali nadoknaditi, čim bo to mogoče.

Naš specifični (posebni) proizvodni program v lahki ženski modni obutvi pa za deva še zastruje. Veliko lažje bi bilo normalno preskrbovali našo proizvodnjo z gornjim usnjem, če bi poleg zahtevnih materialov nabavljali še nekaj manj zahtevnega gornjega usnja. V manj zahtevne čevlje bi se dalo vdelati tudi nekaj prešanega usnja ali z delno korigiranim licem. Tovarne usnja se nas bojijo, ker se pojavljamo pri njih samo z naročili, kot sem že predhodno omenil.

Tudi iz cenejšega usnja se lahko izdelava lepa in modna obutev. Povprečnemu potrošniku naša draga obutev kmalu ne bo več dosegljiva.

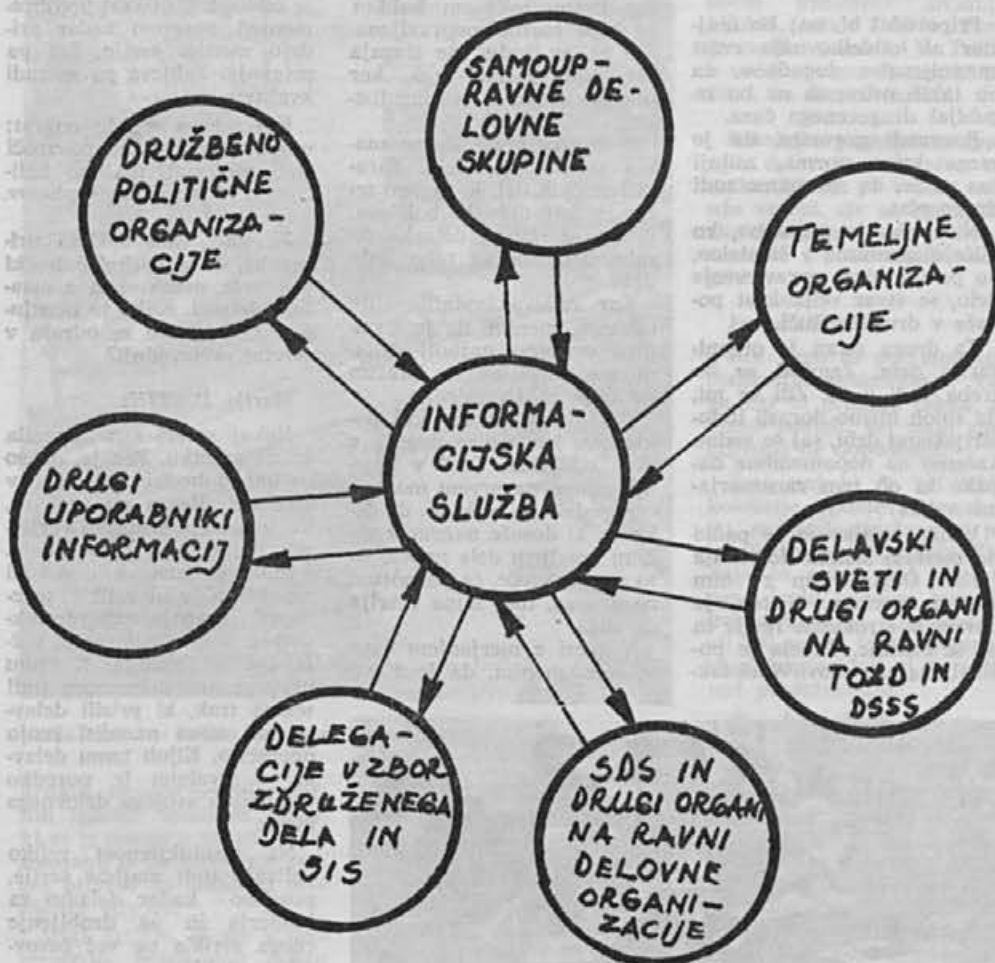
Lojze Kolenc

Alli bo dovolj dobrega materiala?

V tovarni pravkar ustanovljamo informacijsko službo. Smisel te službe je v tem, da se vsi delavci SPROTI seznanjamo z vsem, kar potrebujemo pri naših odločitvah ali delu.

Stalen dogovor — pogoj uspeha

Informacijska služba (INDOK center) bo kakor vidite povezovala vse dejavnike v tovarni. Kakor kaže shema, bodo informacije prihajale v informacijsko službo. Tu se bodo pregledale in oblikovale ter se nato obogatene spet vračale k tistim, ki jih potrebujejo za smotno odločanje ali delo. Zbiranje in posredovanje informacij bo potekalo po nekem vnaprej določenem redu, tako, da bo uporabnik razpolagal z neko vestjo pravočasno.

Temelj obveščanja v tovarni bodo samoupravne delovne skupine. To je skupina največ štiridesetih delavcev, ki delajo v zaokroženi delovni skupini. V delovni organizaciji bo preko sto takih skupin, kajti tudi vsaka prodajalna bo samoupravna delovna skupina. Take skupine bodo usmerjale samoupravna politična jedra, ki jih bodo sestavljali delegati v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah.

V tem jedru je tudi vodja samoupravne delovne skupine, ki vodi razgovore in mnenja posreduje informacijski službi.

Bomo plačevali s čeki?

NA POČITNICE GREMO S KOVCKOM IN — CEKOM

Poslovni ljudje, ki jih delo zanese na številna potovanja, so gotovo že od nekdaj premišljevali, kako bi se rešili skrbi, ki jih prinaša gotovina v denarnicah in po žepih.

Ljubljanska banka je že pred leti začela odpirati tekoče račune. Zato preden greste na počitnice ali potovanje po Jugoslaviji stopite v najbližjo poslovno enoto Ljubljanske banke in se znebite skrbi, potovanje pa bo zato prijetnejše in uspešnejše.

Ček je denar, zato ni treba poudarjati, da je zakonito plačilno sredstvo. Razlika je predvsem v tem, da ima plačevanje brez gotovine precej prednosti.

BENCIN, HOTEL, PIJACA...

S čekom lahko poravnate vse račune, pa naj gre za nakup blaga, za plačilo hotelskih storitev, zapitek v gostišču kazen za prometni prekršek, pa tudi carino na jugoslovanskem delu mejnih prehodov...

Ob vseh novostih se ljudje radi sprašujejo, kakšne so prednosti, ki jih prinaša poseg v »utečeno, vsakdanje« življenje. Gotovo je tudi veliko vprašanj, kaj prinaša ček in kakšne prednosti ima pred hranilno knjižico. Če imate samo hranilno knjižico, morate po gotovino v banko ali vsaj na pošto. S čekom pa lahko plačate pri vsaki blagajni. Ni treba posebej razlagati, da je treba pred okencem v banki ali na pošti čakati, vemo tudi, koliko časa traja tako čakanje v turistični sezoni.

Banke, pošte in enote družbenega knjigovodstva so odprte le ob določenih urah. Ob sobotah je marsikje v Jugoslaviji že kar težko priti do denarja, pa čeprav je varno naložen na hranilni knjižici, ob nedeljah in praznikih pa je sploh nemogoče dvigniti gotovino. S čekom lahko plačate vsak dan. Tudi ob nedeljah in praznikih, vse od bencina do zapitka, kjerkoli v Jugoslaviji.

S čeki in čekovno karto se lahko izognete skrbbem, ki jih prinaša večja vsota denarja. Čeka brez podpisa imetnika tekočega računa ni mogoče vnovčiti in zato vam tudi izgubljeni ali ukradeni čeki varujejo vaš denar. Vendar vam kljub vsemu priporočamo da čekovno karto, čeke, pa seveda tudi vse ostale dokumente, dobro čuvate.

Vsem, ki že imate tekoči račun in poznate prednosti in možnosti brezgotovinskega poslovanja in seveda tistim, ki boste šele postali novi imetniki, pa priporočamo, da od časa do časa le pogledate na odrezke od čekov (talone), koliko ste že potrošili. Saj ni treba posebej poudarjati, da je izdajanje čekov brez kritja kaznivo dejanje.

OD 30 DO 1000 DIN

Zneskov, manjših od 30 din s čekom ni mogoče plačati. Plačevanje zneskov pod to vrednostjo ne bi bilo smotno, pa seveda tudi ekonomično ne, saj natisk čekov tudi banko kar precej stane.

Pri poslovanju brez gotovine pa mora tudi banka zavaruovati svoje koristi. Ljubljanska banka plača vsak ček, ki je pravilno izpolnjen, torej tedaj, ko je na njem s kemičnim svinčnikom, črnilom ali pisalnim strojem pravilno napisan kraj in datum izdaje čeka, vsota — s številko in besedo naslov tistega, ki ček prejme (upravičenca), in podpis imetnika tekočega računa oziroma osebe, ki jo je imetnik pooblastil, da sme razpolagati s sredstvi na tekočem računu.

Z enim čekom je mogoče plačati le zneske do 1000 din. Za večja plačila je treba izpolniti več čekov. Ljubljanska banka daje imetniku tekočega računa praviloma po deset čekov skupaj, če je na tekočem računu dovolj kritja pa lahko tudi več.

V VSEH ENOTAH LJUBLJANSKE BANKE

Tekoči račun lahko odpre vsak opravilno sposoben občan. Podpisati se mora na obrazec s katerim zaprosi banko naj mu odpre tekoči račun. Seveda pa banka potrebuje tudi zagotovila da bodo sredstva dotekala na tekoči račun. To bo moral urediti v delovni organizaciji pa tudi v banki mu bodo radi razložili kako in kaj.

Marsikateri varčevalec je že ugotovil, da je poslovanje s čeki mnogo enostavnejše kot poslovanje s hranilno knjižico. Vse več je ljudi ki imajo dobršen del dohodkov in prihrankov naloženih na tekočem računu.

razgovor za urednikovo mizo — razgovor za ure

Na temo: problematika lahke izdelave obutve

V razgovoru so sodelovali: Janez SPIK — tehnolog za gornje dele, Anton MLINAR — analitik časa za gornje dele, Marija JUSTIN — vodja obrata šivalnice 520, Lojze GREGORAC — analitik časa za spodnje dele, Miran TRCEK — tehnolog za spodnje sestavne dele, Lojze POLJANSEK, vodja obrata prikrojevalnice 521, Janko OBLAK — vodja obrata za pripravo spodnjih delov 522, Vinko PODOBNIK — vodja obrata lahke montaže 527, Minka KOPAC — planer proizvodnje.

Razgovor sta vodila Vladimir PIVK in Majda JESENKO, zapiske je pripravila Anuška KAVCIC.

Vaše delovno mesto je v tehnološki pripravi gornjih delov. Kaj menite, kje so vzroki, da pride v proizvodnji do pogostih napak, ki imajo za posledico zastoje in zmanjšanje proizvodnje? Vaši konkretni predlogi za izboljšanje.

Janez SPIK:

Sigurno so nekatere napake na strani tehnologov druge nam pa pripisujejo, čeprav niso naše. Glavne pomanjkljivosti so: premajhni gornji deli, slabi materiali, slabi plani materialov in zaradi tega nastajajo zastoji v proizvodnji.

Tako moramo pogosto spreminjati tehnologijo vseh procesov, npr. namesto, da bi delo opravili strojno, ga moramo opraviti ročno. Tako je naša priprava dela velikokrat zelo otežkočena. Ko se sestavimo na dekadnem planu, se zmenimo, kaj bi šlo v delo. Navzoči so predstavniki nabavne službe, proizvodnje in priprave. Ko se vse domenimo pa nastanejo prvi problemi. Nabavna služba ne more pravočasno preskrbeti pravih materialov, tako da smo prisiljeni dati v delo tiste materiale, ki so bili prej neuporabni, oziroma niso bili pravi.

Tako res ne moremo delati, ko se čez noč vse spremeni. Naša naloga je, da naredimo šablone in vsa druga potrebna orodja, da lahko proizvodnja teče, vsak pa ve, da je za to tudi potrebno precej časa in ob nenadnih spremembah tega ne moremo uspešno narediti.

Tudi v proizvodnji ne upoštevajo predpisov tehnoloških postopkov; zaradi tega so tudi zgornji deli premajhni. Mi smo dokazali, da so zgornji deli dovolj veliki, vendar so v proizvodnji naredili napako, potem pa smo bili mi vsega krivi.

Jasno je, da tehnologija tega ni kriva, temveč proizvodnja, ki ni upoštevala tehnoloških predpisov. Delo bo potrebno predvsem bolje organizirati, tako bomo odpravili tudi take napake.

Glede planiranja bi pripomnil še tole: Problem proizvodnje so izredno majhne količine (Müller), če pa dobimo malo večje serije, jih razdelimo po oddelkih. Na ta račun pa precej trpi produktivnost in kvaliteta.

Moj predlog za izboljšanje pa je, da bi odpravili vse te pomanjkljivosti, ki sem jih navedel.

Priporočal bi, naj bo mojster ali oddelkovodja zvest spremljevalec dogodkov, da ob takih primerih ne bo izgubljal dragocenega časa.

Ponavadi govorijo, da je vsega kriva norma, zadnji čas pa je, da spoznamo tudi drugo plat.

Ničkoliko je primerov, ko kličejo normirca v šivalnico, ko pa normirec opravi svoje delo, se stvar velikokrat pokaže v drugačni luči.

Ta druga stran je organizacija dela. Zagrizti se bo treba tudi v to. Zdi se mi, da sploh nismo dorasli industrijskemu delu, saj še vedno kažemo na nepomembne napake in ob tem zanemarjamo velike.

Veliko kritike je že padlo na metrski sistem določanja časov. Odgovarjam z enim samim stavkom: Sistem je povzet iz strokovne revije in ne iz Pavilhe. Tabela je postavljena na osnovi Work-fak-

Kot analitik časa imate največ vpogleda na razne zastoje. Kje so po vašem mnenju vzroki? Ali so upravičene pripombe delavcev na postavljene norme?

Tone MLINAR:

Zastoji, posebno v šivalnicah nastajajo zaradi okvar na strojih, ko delavka čaka med popravilom. Zastoj povzroči tudi neprimeren material; kasnenje nabav materialov za zgornje dele, vzroki pa so tudi v podaljšanju polurnega odmora, kajenja in podobno.

Menim pa, da zaradi norm zastojev ne more biti. Z uvedbo dnevnih obračunov dela nismo dosegli, kar smo želeli, razen na Colu in delno v Gorenji vasi.

Kar zadeva pripombe delavcev na postavljene norme, koliko so upravičene, bi lahko odgovoril, da delno so, delno pa niso. Upravičeni ugovori so lahko samo ob slabem materialu in ob spremembi dela. Stara praksa je, da je posebno v prikrojevalnicah in šivalnicah le malo standardnih časov, ker so spremembe od sezone do sezone.

Ugovori so pogosto pri novih artiklih, predvsem zaradi slabega materiala, ki zahteva veliko več časa.

Ne razumem pa, da delavec-mojster in oddelkovodja trdijo, da norme ne dosega, ob kontroli pa se pokaže, da je delavec izdatno presegel normo.

popravili, ker smo poslušali delavke, nato pa je bil presseg ravno tolikšen, kolikor je bila norma popravljena. To pa se sedaj ne dogaja več, tudi zaradi tega, ker mojster redno kontrolira listke.

Normirec pravi, da ne znamo organizirati dela. Zaradi različnih del, je mnogo težav, nekaj dela je boljšega, drugo je slabše, delavke pa zahtevajo, da se tako delo deli.

Kar zadeva podaljševanje odmora, menim, da je šivalnica verjetno najbolj discipliniran oddelk in izračun ne velja za šivalnico.

Tu in tam se res kaj poklepetata, kar pa se dogaja v vseh oddelkih. Tudi v kajenju nismo na prvem mestu.

Povedala pa bi še to, da delavka, ki doseže normo, z večjim veseljem dela naprej in to normo vleče, če pa norme ne dosega, tudi nima veselja do dela.

V zvezi z merjenjem časa še tole: menim, da je 5 pa-

nico, ki dela z več obratov, nemogoče planirati vse, zato je oddelk dostikrat preobremenjen, posebno kadar pridejo manjše serije, čas pa priganja. Zahteva pa se tudi kvaliteta.

Naj povzamem še enkrat; največ težav nam povzroči slab material, majhne količine in veliko izrednih planov.

Ze dalj časa slišimo pripombe, da so osebni dohodki prešivalc neusklajeni z ostalimi delavci. Kako to ocenjujete vi in kako se odraža v celotni proizvodnji?

Marija JUSTIN:

Nekaj stvari sem omenila že na začetku. Res je, da so osebni dohodki najslabši v šivalnici. Vemo pa tudi to, da imamo v šivalnici verjetno najbolj zahtevno delo. Podplatna izdelava je več ali manj ista in ni velikih sprememb. Tako je tudi produktivnost v montaži veliko večja kot v šivalnici. K temu prav gotovo pripomore tudi tekoči trak, ki prisili delavca, da mora narediti svojo operacijo. Kljub temu delavke v šivalnici le poredko vstanejo s svojega delovnega mesta.

Na produktivnost veliko vplivajo tudi majhne serije, posebno kadar delamo za Müllerja in pa drobljenje enega artikla na več časovnih razdobjih.

Pomemben dejavnik, ki na to vpliva pa je tudi premeščanje delavk z ene delovne operacije na drugo. Odstotek dopolnila na majhne količine, določen v Sporazumu o delitvi sredstev za osebne dohodke, očitno preneha, ker se morajo delavke zelo pogosto privajati na nova dela, tako da trpi kakovost in storilnost.

Tone MLINAR:

Sporazum bi bilo potrebno popraviti tako, da bi točki dali večjo vrednost; treba je vedeti, da končno delamo zaradi denarja.

Marija JUSTIN:

V šivalnici bi bilo potrebno uvesti tudi enotni sistem normiranja. Tako se dogaja, da na enem traku komaj dosega normo, na drugem pa so presegi, vsi pa smo v enem prostoru.

Prej te razlike niso bile tako očitne, ko smo bili naraženi, sedaj pa se to vse bolj pogosto kaže.

Tehnologija izdelave spodnjih delov se spreminja iz sezone v sezono. Velikokrat pa zaradi zahtevnosti posameznih izdelav pride v montaži do problemov in zastojev. Očitki padajo, češ, kriva je slaba priprava. Kaj menite,

Miran TRCEK:

Tehnološka priprava proizvodnje je eden važnejših činiteljev za nemoteno in kvalitetno izdelavo določenega

torja in mnogo bolj ostra kot jo uporabljamo mi. Odstopanja med oddelki so problem zase, iz tega zornega kota pa ne moremo prav ničesar narediti. Očitki, ki letijo na razvoj in planiranje so neumestni. Moja želja pa je, da nekdo od odgovornih izda odlok in podpiše, da se sme čase prirejati za vsak oddelk posebej. Čas bi bil, da odgovorni ta pojav preštudirajo in pokažejo svojo avtoriteto.

Čilji nas vseh naj bi bili vsaj nekoliko enotni. V naši branži smo pač tako revni, da nimamo veliko drugega kot ljudi — delavce. V tako močni konkurenci bo treba paziti nanje kot na zenico v očesu.

Marija JUSTIN:

Pripombe na račun norm so velikokrat utemeljene, včasih pa tudi ne. Če se spomnimo nazaj, se je dogodilo, da smo normo prehitro

rov čisto premalo. Pet parov že naredi vsaka v takem tempu, vendar skozi ves dan je to drugače.

V montaži se norme drugače rešujejo. Vodja oddelka in normirec se dogovorita in sporazumno rešita zadevo.

Ste vodja prikrojevalnice. Kakšni so osrednji problemi, kako bi jih morali reševati, da bi zavladala planska disciplina?

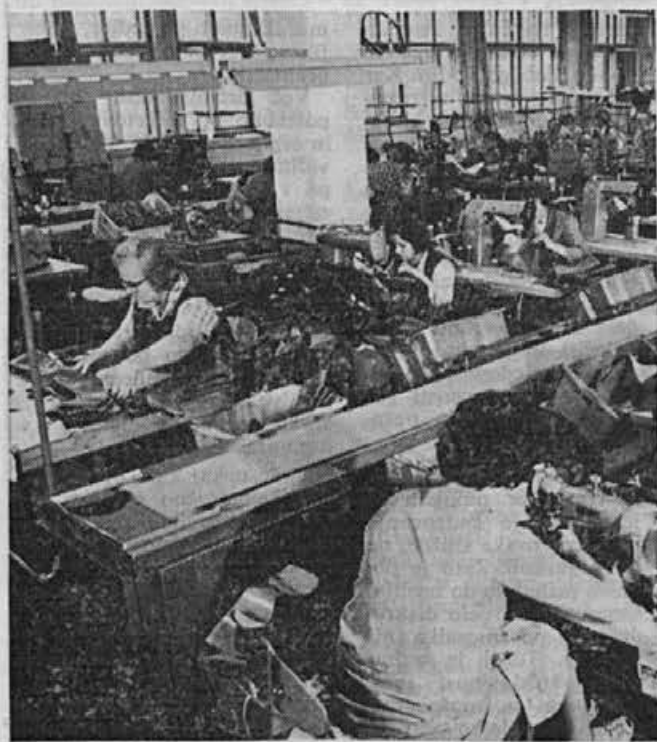
Lojze POLJANSEK:

Glede planske discipline vemo, da so pripombe že stara stvar. Planirati se začne že preden dobimo material v predelavo. Mislim, da bi tisti, ki planirajo proizvodnjo morali vedeti, ali material je ali ga ni, ali so zaloge ali ne.

Večkrat je treba tudi pogledati zaloge, ali material odgovarja ali ne, večkrat smo postavljeni pred dejstvo, da moramo dati v predelavo manj ustrezen material. Gotovo je prav za prikrojeval-

razgovor za urednikovo mizo — razgovor za ure

Večje serije — boljša kakovost in storilnost

artikla. Imamo precej različnih izdelav spodnjih delov, ki se iz sezone v sezono spreminjajo, te pa zahtevajo precej priprav in različnih orodij ter strojev.

Vsak artikel, ki gre v proizvodnjo, predhodno dobro preizkusimo, prav v montaži pa se rado zatakne. Sestavnih delov ni do časa, oziroma, ko jih dobimo, ugotovimo še neko drugo pomanjkljivost.

Zato mislim, da bi morali biti prav na poizkusne vzorce najbolj pozorni. Prav tako imamo za izdelavo poizkusne proizvodnje največkrat premalo časa.

Za boljšo in kvalitetnejšo pripravo bo potrebno standardizirati kopita v petnem delu in po njih sestavne dele za izdelavo obutve, kot so npr. krivine notranjиков, opetniki po višinah kopit, plastične pete določene širine v konici.

Dostikrat imamo probleme z notranjiki. Ti so zelo slabi, in kljub mnogim opozorilom, nam še vedno ne dobavljajo takega materiala kot bi želeli. Precej problemov smo imeli tudi z italijanskimi podplati. Vzorca, ki smo jih dobili na vpogled, so bili v redu, ko pa smo dobili celo partijo, se je pokazala slaba kvaliteta. Večkrat slišimo, da je proizvodnja kakšnega artikla preslabo pripravljena. Res ni vse idealno pripravljeno, vendar priprava proizvodnje je odvisna od mnogih dejavnikov kot so: material iz katerega delamo obutev, ki ni vedno predpisane debeline in kvalitete, krčenje materialov (podplato) je različna, notranjiki, ki so osnova za montažni sistem, niso še v redu, plati proizvodnje se spreminjajo, artikli se menjavajo in končno tudi površnost pri delu

marsikaj poslabša. Vse našteje pomankljivosti pa zvišajo proizvodne stroške.

Ali so upravljeni očitki, da niso usklajene norme med izdelovalnicami zgornjih delov in montažami? Ali so določeni odstotki večjega presega res rezultati večje produktivnosti?

Lojze GREGORAC:

V zvezi s tem vprašanjem se mi zdi potrebno, da stvar pogledamo bolj nazaj, ker ti očitki letijo bolj ali manj na eno osebo. Ob vsaki spremembi norm je bil predhodno sprejet sklep delavskega sveta na predlog komisije za norme. Po takem sklepu se je sestala komisija z normircem, vodjem oddelka in mojstri. Kadar pa se je razpravljalo o posameznih fazah, pa je sodeloval tudi prizadeti delavec, če je bilo to potrebno. Ob zadnji regulaciji norm, oz. izdelavi novega sporazuma o delitvi osebnih dohodkov, leta 1975, je bil določen enoten start za vse oddelke — 110 % po sklepu DS.

Ker pa nekateri oddelki šivalnic tega odstotka niso imeli, so se časi na določenih fazah dvignili v povprečju 4–6 %, medtem ko je bil oddelek 522 z dosegom 130,2 % zaostren za 18,4 %, 527 in 526 pa z dosegom 126,3 % zaostrena za 13,6 %.

Podatki za doseg so bili vzeti iz novembra 1973 — vključno oktobra 1974. Če hočem odgovoriti konkretno na to vprašanje, menim, da so očitki glede neusklajenosti norm neutemeljeni, ker menim, da ima tekoči trak le večji tempo dela.

Prav zato menim, da bi bili montažni oddelki upravičeni do 10 % višjega presega, kakor je to bilo v letih nazaj. Vendar pa so le-

tošnji podatki o doseganju norm naslednji: montaža 119,6 %, ostali 116,2 %. Torej je razlika samo 3,4 %. Toliko v vednost vsem tistim, ki mislijo, da so prikrajšani.

Sekalnica je priprava spodnjih delov za montažne oddelke. Kje so po vašem mnenju vzroki, da se ruši planska disciplina in da pride do zastojev v posameznih oddelkih?

Janko OBLAK:

Kot prvo bi poudaril specializacijo proizvodnje. Vsega kar bi prodaja rabila, ne bomo zmogli, ker nam zmogljivosti ne dopuščajo.

Zato naj bi že pri izbiri kolekcije upoštevali možnosti, za ostale izdelave pa poiskali druge dobavitelje. Prodajo in roke med domačo prodajo in izvozom je treba uskladiti. Vsak, ki naroči 80 ali 100 parov še ni »perspektivni kupec« kot si to nekateri predstavljajo.

Planski oddelki, kot glavni nosilec planske discipline naj upošteva realne roke za nabavo materialov, izdelavo petparskih partij, sekalnih nožev, šablon, cenikov, kalkulacij, norm, akordnih listkov in vse drugo, kar proizvodnja rabi. Pri razpisu planov naj se upošteva delovna sila za posamezne oddelke, nove izdelave in k temu prilagodi količino parov.

Nabava naj točno spremlja roke dobave, za trditve da tega ali drugega materiala ne morejo nabaviti pa ni opravičila, kadar je razpisan dnevni plan.

Materiali naj se kontrolirajo v prevzemnem oddelku tako kakovostno in količinsko.

Zbiralnica naj bi imela na skladišču materiale vsaj za petdnevno proizvodnjo, in to v sortimentih in kompletne plane gornjih delov. Če tega ni, ne bi smel ta artikel v proizvodnjo.

Vskladi naj se proizvodnja med prirojevalnico, šivalnico in sekalnico in od vsakega vodje zahteva, da oddajo kvalitete in kompletne plane drugemu oddelku. Vsi, ki smo v tej verigi, se moramo dobro zavedati, da se vsak spodrselj posameznega oddelka odraža v montaži, rezultat tega pa nam je znan: slaba kvaliteta in majhna količina proizvedenih parov.

V poročilih zasledimo podatke, da je v lahki montaži pogosto precejšen odstotek škarta. Kje so vzroki za škart in kaj predlagate, da bi ukrenili?

Vinko PODOBNIK:

Veliko je vzrokov, ki vplivajo na kvaliteto v montaži. Če se pokaže napaka šele v montaži, je že prepozno, da bi jo mogli stodstotno odpraviti.

Iščemo razne možne rešitve, da bi napake čim hitreje

odpravili, vendar nam velikokrat ne uspe. V kontroli pa se nato pokažejo očitno naše napake, ki pa v resnici niso naše. Dolžnost mojstrin, da bi se ukvarjal s temi stvarmi in odpravljaj napake, na drugi strani pa delavci ne bi opravljali svojega dela tako kot bi bilo treba. Njegova dolžnost je predvsem organizirati, usklajevati in uvajati delavce ter nadzorovati delo.

Veliko težav nam povzročajo majhne količine in drobljenje količin, posebno kadar delamo za Müllerja.

Prav pri teh izdelavah je največ škarta in nizka storilnost.

Tudi pomanjkanje ljudi, nestrokovnost delavcev, ki jih moramo porabiti v sili, bolniška, vsiljeni dopusti, godbeno-pevske vaje, vse to se dejavniki, ki močno vplivajo na proizvodnjo. Ob vsakem izostanku delavca, moramo poiskati nadomestilo, to je problem, ki ga največkrat rešim s pomočjo drugih izdelav in tudi tu je vzrok slabi kvaliteti. Tudi površnost delavcev zelo vpliva na kvaliteto. Pri domačih artiklih odstotek škarta ni višji od 2–3 %.

Napake, ki so res naše so predvsem pri kosmatenju, postrani cvikanje, obtolčeni čevlji, vendar so te napake manj pomembne.

Za izboljšanje predlagam predvsem vse, kar je povedal že Janko Oblak, predvsem pa boljšo organizacijo dela v montaži, ker bomo le s tem dosegli boljšo kvaliteto.

Planska disciplina se prične prav pri razpisu plana. Kako kot planer ocenjujete stanje na področju proizvodnje, prekrbe z materiali in pri upoštevanju proizvodnih rokov s strani proizvodnih oddelkov?

Minka KOPAC:

Dejstvo je, da o planski disciplini v našem proizvodnem procesu ne moremo govoriti. Dovolite mi tov. urednik, da del postavljenega

vprašanja popravim toliko, da se planska disciplina ne prične pri razpisu plana, ampak je pogojena že veliko prej.

Samo na kratko bi osvetlila pogojenost planske discipline: proizvodni program — specializacija, priprava in izbira kolekcije, sprejemanje naročil, dobavni roki, kvaliteta, planiranje, medsebojni odnosi.

Gotovo je proizvodni program »zelena luč«, ki narekuje proizvodni dolgoročno, kaj bomo sploh proizvajali. Od tega je odvisna tudi specializacija celotne proizvodnje oziroma posameznega oddelka, do delovnega mesta. Upam, da bomo z novo reorganizacijo sprejeti program dosledno upoštevali. Glede specializacije proizvodnje pa bo bolj vsebinsko moralo zaživeti združevanje obutvene industrije SRS.

Druga stvar, ki vpliva na plansko disciplino je izbira kolekcije po posameznih skupinah obutve: naj si sposodim rek, ki pravi: Ribničan je vedel, preden je pričel z izdelovanjem škafa, iz kakšnega lesa ga bo izdelal, naša praksa pa je velikokrat, da pri naročenih skupinah ali modelu, še ne vemo kakšne oblike bo kopito, peta, podplat in iz kakšnega materiala ga bomo sploh izdelali in kako. Vse to pa potegne za seboj kratke dobavne roke za nabavo, ki mora v kratkem času potem preskrbeti vse potrebne materiale. S tehnološke strani ni mogoče dobro pripraviti, pri razpisu plana pa narekuje zaradi izpolnitve rokov »razpisati pod NUJNO« ali izven predhodno dogovorjenega plana. V proizvodnji sami pa rušnje planske discipline.

Pri sprejemanju naročil s strani prodaje, oziroma marketinga bo treba v bodoče tudi upoštevati proizvodni cikel, tu mislim predvsem na izvozna naročila. Vedeti je treba, da to traja od dobavnih rokov za materiale, ki so zlasti iz uvoza dolgi 40–60

(Nadaljevanje na 6. str.)

Večja strokovnost — manj škarta

razgovor za urednikovo mizo — razgovor za ured

(Nadaljevanje s 5. str.)

dni, preko tehnološko operativne priprave in vseh proizvodnih oddelkov. Naloga vseh nas mora biti, da skušamo ta cikel skrajšati. Res je tudi, da je mogoče posameznemu kupcu izdelati določene artikule ali količine v zelo kratkem času. Toda to mora biti izjema, ne pa pravilo. Vsako takšno nujno naročilo že zahteva določene spremembe plana. Sprejeta naročila pa morajo imeti tudi vse podatke od: sortimentov do pakiranja.

Kvaliteta, oziroma škart je važen element, ki ruši začrtan plan. Vemo, da skoraj 40–50 % fizičnega obsega naše proizvodnje delamo za izvoz. Nekvalitetno izdelane partije ali prekoračenje škarta preko planiranega, zahteva dodatni razpis količin — vzrok pa je sprememba plana od nabave — do vseh oddelkov. Zato je planska disciplina odvisna tudi od slehernega delavca v proizvodnji, da svoje delo opravi res kvalitetno, da se škart zmanjša, kolikor je le mogoče.

Tudi pri operativnem planiranju bo treba upoštevati, da je plan »zakon« in preden se zakon sprejme, je v razpravi. Prav tako je s planom. Preden ga sprejmemo, bo treba analitično oceniti vse možnosti, od materialov, do strojev in delovne sile. Ko pa ga bomo sprejeli pa mora postati obveza, ne pa iskanje izgovorov in težav. To mora veljati za nabavo, tehnološko operativno, pripravo dela in proiz-

vodne oddelke. Zavedati se moramo, da smo postavljeni zato, da pripravljamo za proizvodnjo. Naloga proizvodnje pa je, da delo opravi v določenem roku in kvalitetno. Če bomo vsi delali, potem bomo izpolnjevali tudi dobavne roke do kupcev.

Tudi kulturni medsebojni odnosi lahko prispevajo k boljši planski disciplini. Večje sodelovanje, pomoč, sporazumevanje in solidarnost, lahko odpravi marsikateri vzrok »višje sile« ali napake za posameznika, ki bi vplivala na rušenje planske discipline.

alpina
30

let
tovarne obutve žiri

Še enkrat poudarjam, od nas vseh je odvisen uspeh, od naše zavesti, odgovornosti...

Samoupravna kronika

18. 10. — Odbor za medsebojna razmerja delavcev v združenemu delu:

je sprejel naslednje sklepe: kandidat za programerja se pošlje na testiranje, o razporeditvi bo odbor odločal na podlagi teh podatkov. Za operaterja na luknjaču je bila razporejena Doroteja Velkoverh, razporeditev delavca na delovno mesto stražar se je odložila za naslednjo sejo, za kontrolorja v šivalnici je bila razporejena Marta Frelj, za mojstra v obratu v Gorenji vasi pa Marija Pajer. Odbor je pregledal tudi prošnje kandidatov za zaposlitev ter odpovedi delavcev za prenehanje delovnega razmerja ter zadeve ustrezno rešil. Odbor je razporedil na delovno mesto planer materiala in proizvodnje pripravnico Romano Tavčar ter Rezko Mivšek na delovno mesto oprema plana in izdelava listkov. Urško Oblak iz tehnične službe je razporedil na delovno mesto korespondent v nabavni službi.

Odbor je potrdil razporeditev delavke Ide Peternej za knjigovodjo pri krojevalnici

ter Natašo Demšar na obračun osebnih dohodkov.

19. 10. — Delavski svet TOZD Proizvodnja:

1. Na podlagi 32. člena, točka 1 in 33. člena Statuta TOZD Proizvodnje obutve ter upoštevajoč razpravo na zboru delavcev oddelkov: proizvodnja plastike, orodjarna kovinskih in nekovinskih form, šivalnice Gorenja vas in pri krojevalnici Gorenja vas, je DS TOZD Proizvodnja obutve sprejel naslednji sklep:

Delovna skupnost oddelkov: proizvodnja plastike, orodjarna kovinskih in nekovinskih form, šivalnice Gorenja vas in pri krojevalnici Gorenja vas, bo z referendumom odločala o izločitvi navedenih oddelkov iz obstoječe TOZD Proizvodnje obutve, za namenom, da se organizirata novi temeljni organizaciji združenega dela v okviru delovne organizacije »Alpina«, tovarna obutve Ziri.

Oddelki: proizvodnja plastike, orodjarna kovinskih in nekovinskih form naj bi se organizirali v TOZD Proizvodnja plastike.

Odmevi ...

V odgovoru na urednikovo vprašanje: Kakšna bi bila vloga splošno-organizacijskega sektorja? Na katerih področjih bomo morali največ delati? je bilo tov. Viktorju Zaklju pripisano vrsto logičnih in jezikovnih nesmislov, zato objavljamo naslednji popravek:

Vsakdo, ki je hotel najti odgovor na vprašanje: kje tiči razlog za tako pogoste peripetije v tovarni, je med možnimi odgovori našel tudi naslednjega: kriv je tog in neživiljenjski sistem nagrajevanja.

Pravilnik, ki protežira »vodstvo«, a hkrati zanemarja »strokovnost«, je skrajno neživiljenjski, pa tudi s stališča načela »delitve po delu« je na moč vprašljiv. Naj ob tej priliki opozorim le na naslednje:

Težko je najti človeka, ki v sebi družiti dve osebni lastnosti, sposobnosti, ki jih terjamo od vodje, in ozko strokovnost, ki jo terja naglo spreminjajoča se tehnologija. Ker smo bili velikodušnejši pri nagrajevanju vodij, so strokovnjaka-specialista razmere prisilile, da so se prikromovčili na vodilne oziroma vodstvene položaje, in Alpina je za nekaj

usranih tisočakov izgubila dobrega strokovnjaka in dobila slabega vodjo. Ker pa »komovčenje« ni neposledično, so bili torej konflikti nujnost. Zato je potrebno zgraditi tak sistem nagrajevanja, po katerem bo dohodek delavca kar se da tesno vezan na njegov delovni prispevek. Zavedam pa se, da kakovosti in količino opravljenega dela ni moč vedno točno določiti in je zato večja mera razgledanosti, predvsem pa kulturnosti pri ocenjevanju deleža posameznika, nujnost.

Veliko težav izvira tudi iz tega, ker mnogim ni jasno, da je kadrovanje delo kadrovske službe, ne pa kogarkoli. Zato je pogosto prihajalo do nasilja, samovolje ali celo diskreditacije posameznika ali skupine. Torej je nujno doseči usklajenost med potrebami in možnostmi služb in oddelkov, in to po možnosti v dogovoru s prizadetimi delavci.

Nepremišljenost pri tem povzroča nasprotja, ki jih je težko odpraviti. Da je temu tako, se je moč zlahka prepričati ob vsakodnevni premiki delavcev iz faze na fazo, iz oddelka v oddelek, kar verjetno pogojuje narava proizvodnega procesa. Ti premiki najhujše prizadejejo tiste delavce, ki delajo po normi in ni dopustno, da bi le nekateri

morali nositi posledice, ki jih povzročajo pogoste premestitve.

Več premišljenosti bo potrebno pri načrtovanju in organizaciji dela. V tem vidim notranje rezerve, ne pa v bistveno večjem fizičnem naprežanju delavcev, ki delajo na normi, kar bi hoteli nekateri dokazati.

Naslednje področje dela je ureditev odnosov med TOZD. To delo bo teklo sočasno s konstituiranjem novih TOZD in drugim spremembami v delovni organizaciji.

In še nekaj kaže opozoriti. Dolgoročno gledano, bi bilo potrebno predvideti za vsako delovno mesto nadomestilo. Primer: strokovnjaka za kožo ne moremo dobiti kjerkoli. Izšolati ga moramo že davno prej, mu omogočiti potrebno prakso tako, da lahko v vsakem trenutku nadomesti glavnega prevzemalca. Res pa je tudi, da noben strokovnjak ni hotel ob sebi imeti »vajenca«, češ da mu ta »žaga vejo«.

To vzdušje bo nujno treba spremeniti. Uspeh organizacije ni le preprosta funkcija tehnologije, ampak je v veliki meri odvisen od kvalitete medčloveških odnosov, to pomeni, da se moramo ljudje tolerirati, osebno priznavati in sodelovati med seboj.

Viktor Zakelj

Oddelka šivalnica Gorenja vas in pri krojevalnici Gorenja vas naj bi se organizirala v TOZD Proizvodnja Gorenja vas.

Referendum bo v sredo, 3. novembra 1976

a) za proizvodnjo plastike, orodjarno kovinskih in nekovinskih form od 12.—15. ure v zbiralnici,

b) za šivalnico Gorenja vas in pri krojevalnici Gorenja vas od 12.—15. ure v pisarni obrata Gorenja vas.

Komisijo za izvedbo referenduma sestavljajo:

Peter Mlinar, Peter Jereb, Viktorija Rupnik, Ivanka Justin in Stefan Gluhododov.

2. Alpina, tovarna obutve Ziri, veže pri Ljubljanski banki, poslovna enota Škofja Loka, iz sredstev sklada skupne porabe — stanovanjski del 2.000.000 din za dobo 5 let, z namenom, da po preteku 10 mesecev prejme 175 odstotno posojilo na ta znesek.

3. Potrdi se predlog novih prodajnih pogojev za grosistično prodajo obutve na domačem tržišču.

4. Potrdi se predlog popustov za nekatere kategorije

tekmovalcev, za smučarsko obutve.

5. Predlog za polaganje asfalta pri obratu v Gorenji vasi (dvorišče), se kljub povečanim stroškom potrdi, s tem da je treba poiskati še najmanj eno ponudbo in strokovno pregledati, kakšni izkopi so res potrebni. Hkrati pa iskati tudi možne variante. Naprej pa je treba ugotoviti, če so za to razpoložljiva denarna sredstva.

6. Nazadnje je bil sprejet še sklep za nakup 5 miz, omar in stolov, ki bi bili nabavljeni po potrebi.

Odgovori na vprašanja iz nabiralnika

ALI ALPINA OB 30-LETNICI LAHKO UPA NA KORISTEN NAKIT

Uredniški odbor našega glasila Delo-življenje me je naprosil, da napišem odgovor na vprašanje Iz nabiralnika. Kljub temu, da to ne sodi povsem v mojo pristojnost, bom skušal na vprašanje odgovoriti.

Upravičena je pripomba, da so oznake za našo tovarno v samem kraju,

kakor ob vpadnicah pomankljive, odnosno jih ni. O tem je bilo že veliko govora. Napravljeni so tudi panoji v ta namen. Vendar je za postavitev le-teh potrebno soglasje za to pristojnih organov. Pred tem pa je treba določiti lokacijo, kje imamo željo, da bi te panoje postavili. Tudi v zvezi s tem smo že razpravljali, vendar do uresničitve še ni prišlo.

Tudi o tem smo že govorili, in sicer zato, ker je s ceste slabo videno. Zato je nujno potrebno pripraviti predlog za ustrežnejšo lokacijo te oznake. Mogoče na steno zgradbe, med drugim in tretjim nadstropjem, kjer bi ga približali očem mimoidočih, odnosno gostom, ki vprašujejo za Alpino.

Pred nami je še praznovanje obletnice obstoja naše tovarne, kar nas še posebno obvezuje, da damo poudarek tudi z oznakami.

Anton Zibert

Kadrovske novice

V preteklem enomesečnem obdobju so se zaposlili v Alpini naslednji delavci: Daniel Vehar — pravnik, Bojan Bogataj — čevljarški tehnik ter Boris Markelj — ekonomist, kot pripravniki, Otilija Strel — ekonomist ter Branko Be-

nedik — NK delavec. V prodajni mreži sta nastopila delo Vlado Deak v prodajalni III. v Zagrebu in Marjan Govekar v prodajalni v Kranju. Od vojakov so se vrnili: Janez Kokalj, Miran Ušeničnik, Silvo Zakelj, Peter Pivk in Milan Likar.

Delovno razmerje je prenehalo naslednjim delavcem: Francu Likoviču — orodjarja, Ivanki Bevk iz sekalnice, Rudiju Pišku — pripravniku, Valentini Krvina in Rozaliji Uršič iz šivalnice, Slavku Bajuku iz prirojevavnice, Mariji Lazar iz montaže lahke obutve in Kati Osredkar — kuharici. Na služnje kadrovskega roka so bili vpoklicani: Franci Pečelin, Srečko Eržnožnik, Roman Fortuna, Zdenko Bekš, Igor Stucin in Bogdan Albrecht. V obratu v Gorenji vasi je prenehala z delom Darja Ferencak, v prodajalni v Novem mestu pa Justi Mesojedec.

V devetmesečnem obdobju letošnjega leta smo imeli manjšo fluktuacijo delavcev kot v istem obdobju lanskega leta. V tem času je z delom prenehalo 92 delavcev, na novo pa se je zaposlilo 67 delavcev. Število zaposlenih je od januarja do oktobra poraslo za 25 delavcev. V obratu v Zireh se je število zaposlenih povečalo za 20 delavcev, v obratu na Colu za 1 delavko, v prodajni mreži pa za 11 delavcev, le v obratu v Gorenji vasi se je število zaposlenih zmanjšalo za 7. Ob koncu septembra je bilo stanje zaposlenih po obratih naslednje: v Zireh 1069, v Gorenji vasi 179, na Colu 83 in v prodajni mreži 276. Skupno število vseh zaposlenih je 1607 delavcev in delavk.

AP

Anastazija Gantar

Na zadnji poti smo pospremili našo upokojenko Anastazijo Gantar, Nova vas 14. V ALPINI je bila zaposlena od aprila 1964. leta do konca leta 1969, ko je bila upokojena.

Viktor Burnik

V 68. letu starosti smo se poslovili od našega delavca, upokojenca Viktorja Burnika, iz Nove vasi 63. Bil je eden tistih delavcev, ki so že sredi junija 1945. leta začeli z delom v tedanji Čevljarški zadrugi — sedanji Alpini. S svojim vestnim in prizadevnim delom je prispeval k razvoju podjetja v času 18-letne zaposlitve, do avgusta 1963, ko je bil upokojen.

P.S. V dopustniški številki je pomotoma izpadla vest o izgubi našega upokojenca Viktorja Burnika. Vsem se opravičujemo!

Pregovori o knjigi

Nobena knjiga ni tako slaba, da ne bi bila za kaj koristna
PLINIJ

Knjige bi morale voditi k enemu od ciljev: modrosti, sočutje, radost ali korist
DENEHAM

Soba brez knjig je podobna telesu brez duše
CICERO

Cesto boš ugotovil, da je knjiga boljši prijatelj kot človek
SETTEMBRINI

Rokopisi v predalu strohnijo ali pa dozoriijo
ELNER

Preden iztrgaš list iz knjige, poglej, če ni tvoja
SOMMERVILLE

Književnik ima samo enega učitelja: to so bralci sami
GOGOLJ

Poročili so se:

Mojca Bogataj, Zdravko Pišljar (3400) in Marjeta Dagarin. — Iskreno čestitamo!

KATI OSREDKAR in MARIJI LAZAR želimo ob odhodu v pokoj čimboljšega zdravlja in dobrega počutja, enako želimo tudi ROZIKI URŠIČ ob invalidski upokojitvi!

Tokrat objavljamo del spominov Rudolfa KRISTANA kot prispevek k mozaiku v razvoju tovarne.

*ozeli v Ljubljeno in so jivili, da se pre-
usmerimo in da naj gremo v obzra-
mi sektor, da bo boji in da bomo ob-
ili nove in večje stavbe pod imenom
Tovarne, da bomo tudi bol zavarovani
za oblo in za oblova bolovnost naših ljudi.
Potem res smo prav pokrenili ko smo
poslušali naše predstavnike iz Ljubljene
ter je 47. l. takoj spremlovali začelo graditi
in prvi so bili prišli graditelj oblovalje,
Bartolinc, Fictumar, in Jože iz Loke
začelo se je s polno paro in res leto 1948
je bilo oblo, z oglema 11. VIII 1948 smo se*

Gradili smo tovarno

*bili tudi požrtvovalni smo pomagali
ose temelje iz kopati smo oblovali osobe
oblovalje za izkop ali oblovalne
ure kjer jih ni bilo malo.*

*Potem sem pozabil tudi na varjeniško solo
proe sole za varjene je bila pri Frisu
me Dobrovi in obloga pa v Strujovni
Stadine so pa bile za čevlje pri Arhivju
ze gorije in spoluje usnje pa v Postolovski
Bremenin tudi to oblo je bilo ze zikavo zelo
neporno tudi moterjolo najbolj ze železo
kjer je ni bilo nikjer ze obloiti fant sem stolu
in obloga z ljudmi oblo so pa pripeljali v Ziri*

Višji inšpektor Republiškega sekretariata za notranje zadeve Baldomir Bizjak ima vse lastnosti, ki jih radi vidimo v vrstah naših varnostnikov: resnost, zanesljivost, širino... Je rojen Starovaščan že od 11. avgusta 1931, čeprav je tu živel le do vojne, ki je tudi njega in njegovo družino, z

mnogimi drugimi Slovenci zanesla v Srbijo. V vinorodnih krajih, v Župi, je preživel vso vojno. Spoznal je nepozabno dobroto tamkajšnjih ljudi.

Po vojni je obiskoval srednjo šolo, najprej v Skofji Loki, nato v Ljubljani.

»Prišlo je leto 1950. Obdobje Informbiroja je še trajalo. Tudi kadrovanje za šolanje je bilo času primerno. Naša družba je potrebovala varnostne organe. Takorekoč po direktivi so v to usmerjali zlasti nas, nekdanje skojevce. Tako sem odšel v Beo-

grad na Višjo šolo uprave državne varnosti, čeprav me je sicer privlačevala tehnika.

Prva moja zaposlitev po triletnem študiju je bila v Kranju. V Tajništvu za notranje zadeve sem delal do leta 1958, ko sem za štiri leta zapustil svoj poklic in bil najprej sekretar okrajnega odbora SZDL, kasneje pa še sekretar občinskega komiteja ZKS v Kranju.

Obdobje do leta 1970 je naš rojak spet delal na Tajništvu za notranje zadeve.

V letih od 1970 do 1974 je bil načelnik za narodno obrambo občine Kranj. Trenutno pa je vodja sektorja za mejne zadeve Republiškega sekretariata za notranje zadeve. To pomeni, da so v njegovi pristojnosti vse tiste stvari, ki se nanašajo na državno mejo, od Savudrijskega rtiča, t. j. ozke meje z Italijo, do izliva reke Krke v Muro, na meji z Madžarsko.

»O mejnih zadevah in naši varnosti bi rad povedal tole: imamo izredno odprto mejo, prost prehod ljudi in informacij. Vendar so kljub temu še stvari, na katere bi morali biti pozorni vsi občani. Med drugim, paziti je treba na potne liste, kajti pogosto le-te uporabijo naši družbi sovražni elementi.

Pozanimam se, kako naši varnostni organi sodelujejo z inozemstvom.

»Posebno uspešno sodelujemo na področju odkrivanja tihotapstva in

tudi drugih oblik klasičnega kriminala.

»Sicer pa lahko vsak občan prispeva svoj delež. Poglejte čisto vsakdanja stvar: pozornost do lastnega potnega lista. Ni dneva, da kakšen naš občan ne bi bil v tujini ob potno listino. Ali jo izgubi, ali pa mu jo kdo ukrade. Take potne listine se zelo pogosto potem najdejo v posesti različnih kriminalcev in tudi drugače naši družbi sovražnih elementov.

»In s čim se ukvarjate v prostem času?»

»Včasih sem bil padalec. Mislim, da je to aktivnost, ki lahko zelo pripomore k oblikovanju osebnosti mladega človeka. Ukvarjal sem se tudi s strelstvom; dosegel sem celo nekaj tekmovalnih uspehov. Trenutno pa delam večidel le pri planincih.

Ni me čisto zapustila žilica za tehniko, tako da se tu in tam amatersko zabavam tudi s tehniko. Tudi knjige so moj konjiček.

Za zaključek pa še standardno vprašanje: »In kaj menite o Žireh?»

»Ja, če se bo tako gradilo, bodo morali potomci Žirovcev uvažati celo petrišilj. Pa še tole: bolj boste morali paziti pri izdelavi planinskih čevljev, da bodo še bolj udobni in dovolj trpežni. S svojega planinarjenja se spominim, da je zlasti jezik v čevljih pri vaši obutvi nagajal.

Spoznal sem še eno vrlino — neposrednost.

Tekst: Neško Podobnik
Foto: Franc Jesenko

Lepo okolje — veliko bogastvo

Na pobudo Krajevne konference Socialistične zveze v krajevni skupnosti je v preteklem letu spet oživel Turistično društvo. Postavljen je bil nov izvršni odbor, katerega predseduje Esad Biljali.

Novi odbor je že na začetku svojega dela naletel na določene težave, zlasti: kako pridobiti določeno število članov, sestaviti pravila društva ob upoštevanju novega zakona o društvih, ki točno govori o delu in nalogah ter odgovornostih članov in društva; predvideti delovni načrt in razne komisije; kako pridobiti finačna sredstva.

To je nekaj bistvenih vprašanj, na katera smo naleteli že takoj na začetku.

Vendar nismo izgubili volje in tudi prvi rezultati so že več ali manj vidni.

Zlasti si prizadevamo in spodbujamo organizirano urejanje naše lepe žirovske kotline.

Turistično društvo je že spomladi organiziralo predavanje o ureditvi okolja, cvetja in vrtov. Predavanje je bilo lepo obiskano. Izvršni odbor je nato sestavil komisijo za ocenjevanje vrtov in okolja. Najprej smo sprejemali prijave za ureditev okolja in cvetja. Število prijav je bilo presenetljivo.

Ko človek zjutraj gre v službo, po končanem delu pa domov, niti ne opazi, koliko truda ljudi porabijo za ureditev svojega vrta, cvetja in trat.

Komisija si je junija prvič ogledala hiše in vrtove prijavljenih in nasploh žirovsko naselje. Treba je bilo izbrati najboljši. To delo ni bilo lahko. Poleg prijavljenih smo ocenili še 64 drugih hiš, ki bi prišle v poštev za razpis. Število bi bilo še precej večje, a smo izločili vse tiste, ki ima-

jo okrog hiš takoimenovani »kiče«, to so razni plastični izdelki, palčki in podobno.

Da smo zavzeli pravilno stališče, nam je potrdila tudi republiška turistična komisija pri ogledu v mesecu juliju, seveda z manjšimi pripombami, s katerimi smo se tudi mi strinjali, na primer ob glavni cesti ni najlepša okolica zaradi urbanistično neurejenih žirov. Skoraj v centru Žirov so koprive ob cesti, kar nam gotovo ne daje posebne časti. Enako je s potokom Jezernica. Lahko bi naštel še nekaj takih drobnih napak, ki pustijo turistu neprijeten spomin.

Drugi ogled smo naredili septembra, takrat smo lažje ocenjevali. Ogledali smo si vse tisto, kar smo imeli na spisku. Res ni bilo lahko določiti kdo ima najlepše.

Komisija se je odločila, da podeli priznanje in praktična darila naslednjim prijaviteljem:

Ivanka Erznožnik — Žirovski vrh
Franc Jereb — Stara vas
Milena Krolnik — Stara vas
Erna Treven — Nova vas
Marica Zrim — Vrsnik
Priznanja prejmejo:
Silva Cefarin — Ziri
Silvo Dolinar — Stara vas
Franc Modrijan — Stara vas

Jelka Subić — Stara vas
Priznanje se podeli tudi naselju Umag kot celoti in ulici od Kavčič Pavleta do vključno Gantar Cecilije.

Žirovcji smo torej dokazali, da imamo smisel za lepoto in organizirano urejanje svojega okolja.

Računamo, da se bo naslednje leto za ocenjevanje prijavilo še več ljudi.

TURISTIČNO
DRUŠTVO
ZIRI

Modri možje zelene doline

Katra in Urša sta se srečali prav pri ozki, majavi brvi. Vide, da ni dosti verjetno, da hkrati prekolalita svoj cent masti preko nevarno mokrega potoka, jadrno odložita cekarje...

Šli sta po sapo — in pozoren videc bi že na streljaj pogodil, da gre za na moč važno reč.

»O Urša,« zadihano plane Katra, »ves dan že mislim nate. Si že znabiti čula, da je mladi Osovnik pustil grunt in betežne stariše; kani v mesto. Gnoj mu smrdi, gnoj pa bo postal rokodelec, šuštar ali kaj. A, nič prida ne bo, gospod bi rad bil, gospod.«

»Kaj ne poveš, Katra,« začudi se Urša. »Ubogi stari. Pravi je ta, pravi, ta mladi Osovnik. Cez leto ga z gvišmo ne bo domov. Le po krompir ga bo prineslo pa zelje, kakšno kračo bo sunil iz kašče. O, saj jih poznam.

Tam pa bo vse zafrčkal za kakšne frklje. Se v pi-jačo se poda in bogve kaj še...

Potepuško ščene se je tedaj zakadilo preko brvi in opomnilo zaneseni dušebrižnici, da čaka doma kup oprakov — za sto rok, saj morata vse urediti sami.

Pa je bilo do doma še nekaj podatkov, še več ozkih brvi — pa toliko vrstnic iz ponavljalne šole. Gospodar Bistroid na koncu vasi je že vedel, da bo mladi Osovnik, kakor smo mi tukaj, končal v kehi, stari Osovnikovi pa bodo morali, v spotiko vse soseke in gospode, od hiše do hiše — za skorjico...

Bistroid je modro ugotovil: »Ja, ja, kdor da kaj nase, že ne bo dajal sina v mesto, jaz ga že ne pustim...«

Se dobro, da toliko vemo naprej!

Neško Podobnik

Po mnenju komisije — eno najlepše urejenih sosesk

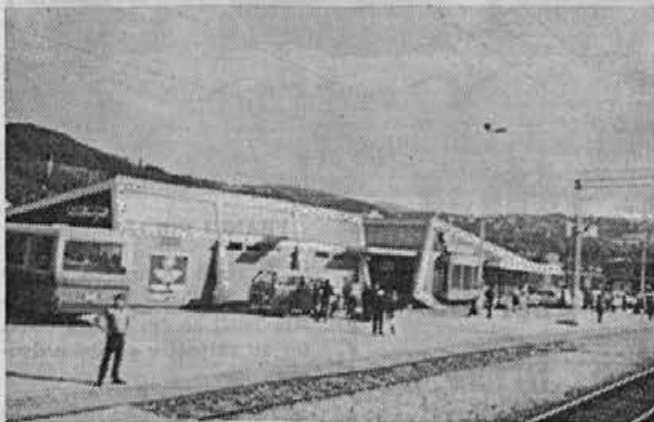
Ivan Reven

Med dopustom po Jugoslaviji

(nadaljevanje)

Spustimo se v Virpazar po nasipu čez Skadarsko jezero in kmalu prispemo v Titograd. Ogledujem si mesto, ki se še gradi na ruševinah prejšnje Podgorice. Ustavim se v privatni gostilni na bregu Morače. Lačen sem. Gostilna ima specialitete — pečena

nad Moračo. Oddaljujemo se, premostimo pritok Morače Mala voda z velikim viaduktom (164 m) in se zopet skozi tunel približamo dolini Morače. Predori so vse pogostejši in daljši. V višini nekaj čez 1000 m se prebijemo skozi planinsko verigo v smeri Kolašina. Tukaj so pri

Železniška postaja v Titovih Užicah

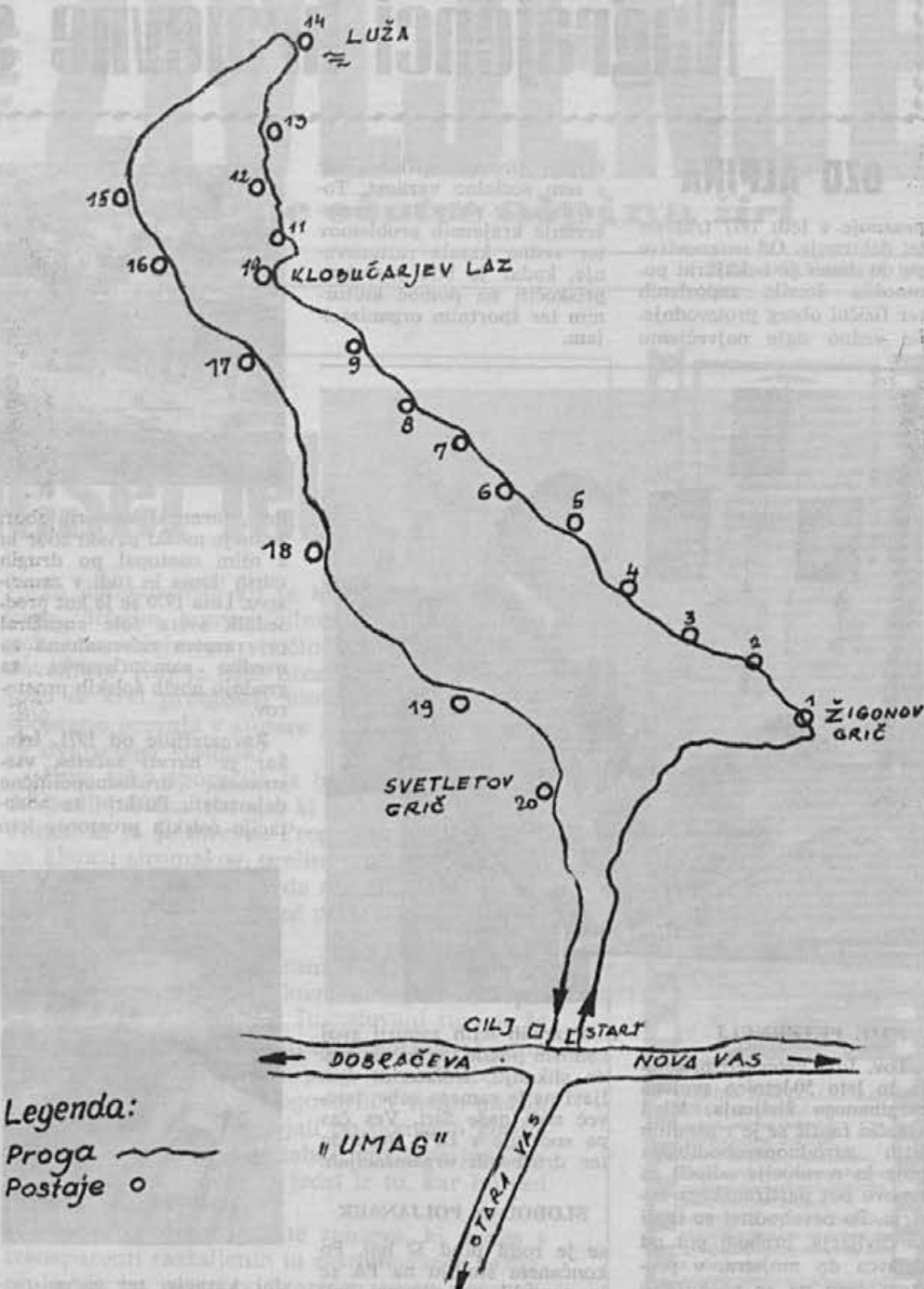
svinjska kolena in glave. Pri-neso mi veliko koleno, ki je kar precej gledalo čez krožnik in sem ga uspel pojesti le dobro polovico.

Noč prespim v hotelu Crna gora. Čeprav je hotel zunanaj reprezentativen, so sobe slabe. Seveda je bila tudi cena sobe »reprezentativna« — dvojna cena kot v drugih hotelih.

Nadaljujem potovanje. Sedem v kompozicijo, ki je ravno prispela iz pristanišča Bar. Vozimo in vzpenjamo se ob reki Morači. Diezel lokomotiva s 1375 KS komaj vleče dolgo vrsto vagonov. Se više in više se vzpenjamo

vrtanju predora naleteli na ogromno podzemeljsko jezero s kristalno čisto vodo. Zaradi nepredvidene zapreke so že hoteli prestaviti predor in traso. Pa so se odločili za armirani betonski most čez jezero v predoru, z ustrežno zaščito proti onesnaženju jezera. 10 m nižje pa so morali zvrtnati še en tunel za odvajanje odvečne vode, da ne bi zalilo proge, kadar je visok vodostaj. Nihče se tedaj ni mogel zamisliti, da bi v taki višini v sedlu dveh planinskih grebenov moglo obstojati tako veliko podzemeljsko planinsko jezero. Predor je dolg. Na drugi strani že čutimo drugo kli-

SITUACIJSKA SKICA TRIM STEZE „LAZ“ 2.5 KM

V Žireh smo dobili novo možnost za načrtno sprostitev. Trim steza, katere skico si lahko ogledate, naj bi pripomogla, da bi se več in več ljudi odločilo in ob popoldnevi odhajalo v naravo nabirat novih moči — in zbijati odvečne kilograme. Povedati moramo, da je nekaj najbolj prizadevnih to delalo že ob sami gradnji — žal je bilo teh bolj malo. No, pa upamo, da nas bo na stezi več. Vsaj toliko kot govorimo, da v Žireh ni nobene stvari, da bi se lahko raztelovadili...

mo. Se nekaj predorov in že smo mimo Kolašina. Tukaj so bile za časa NOV težke borbe z Nemci. Po dolini Tare se spuščamo proti Mojkovcu, jo zapustimo in peljemo v dolino reke Lim, mimo mesteca Bijelo Polje, ki se iz nekdanje zaostalosti razvija v lepo, moderno mestece.

Vsa dolina je rodovitna in posebno sadje lepo uspeva. Se se vozimo nizdol ob Limu. Tudi lokomotiva že sem od Kolašina bolje vozi. Vleče nas šibkejša lokomotiva, zato smo na klancih do Kolašina nabrali uro zamude. Smo mimo Brodareva, Prijepolja in že se vozimo mimo Priboja. Na dvorišču tovarne FAP čakajo novi tovornjaki, da dobe lastnika. Dolina Lima je ponekod ozka, tako da mora vlak velikokrat skozi predor

ali galerije. Zapuščamo dolino Lima, ter se vzpenjamo in vijugamo čez viadukte in skozi tunele nasproti planini Zlatibor. Vlak spet nabira zamudo, ki smo jo že zmanjševali. Sonce se je začelo nagibati, mi se pa še dvigamo. Zrak je vse ostrejši. Vse več je posebne vrste borovcev zlati bor po katerih je planina dobila ime. Ustavimo se na postaji, ki je vsa obita z opažem iz teh borovih desk ter grajena v planinskem stilu. Kratak postanek, da se lokomotiva spet počene skozi dolg predor pod planinami na njene severovzhodne obronke in dalje proti Užicam. Oster zrak Zlatibora ni primeren za pljučne bolnike, je pa odlično »zračno kopališče« za dru-

ge. Tukaj se zaradi posebne ga zraka odbijajo tudi ultravijolični sončni žarki in ustvarjajo posebne pogoje za zdravljenje vratne žleze ščitnice, katere motnje povzročajo bolezen bazedovka. Beograjska klinika ima tukaj svojo eksperimentalno podružnico, kakor so zapisali novinarji. Tukaj je hiperbolična klinika za zdravljenje bazedovke in po njihovih poročilih menda uspešna. Na Zlatiboru so tudi hoteli in razni počitniški domovi. Tu so tudi idealni smučarski tereni. Po dolgi vožnji skozi predor se spuščamo po obronkih Zlatibora v dolino reke Djetinje skozi Titove Užice, Sevojno, Požego ter se obrnemo proti Valjevu. Spet

Nova pridobitev za Žiri — sadovi sloge

V počastitev našega krajevnega praznika in ob 33-letnici osvoboditve Žirov smo Žirovcji zopet dokazali, da smo s skupnimi močmi in sodelovanjem zmožni dosežati uspehe v razvoju kraja in celotne naše družbe

V soboto, 23. oktobra 1976 smo po slavnostni seji zbora delegatov krajevne skupnosti Žiri, na kateri so bila podeljena tudi krajevna priznanja delovnim organizacijam, društvom ter občanom, ki so v preteklosti največ prispevali za razvoj in napredek kraja, slavnostno odprli ob stari stavbi Osnovne šole »padlih borcev Žiri« novo telovadnico, s tribuno za 550 gledalcev in pa moderno ter funkcionalno vzgojno-varstveno ustanovo. Projektant obeh stavb je docent ing. arh. Dušan Muškon. Izvajalec del pa je bil Splošno gradbeno podjetje Tehnik iz Skofje Loke.

Pri slavnostnem odprtju je bil med številnimi gosti tudi sekretar IK predsedstva C KZKS Franc Šetinc. V svojem govoru je Franc Šetinc poudaril, da ni moč ZK in SZDL v težnji, da ustvarja monopol nad oblastjo, temveč v tem, da usposablja občane v sposobne upravljalce naše družbe, krepi zavest in prepričanje, da so uspehi plod njihovega dela, pameti in žuljev...

Popoldne pa je bilo v »Umagu« odprte nove trim steze.

Povedati je treba, da je bilo veliko sredstev za gradnjo novih objektov zbranih s samopriskevkom občanov, ostalo pa so različni krediti in pa sredstva občinskih samoupravnih interesnih skupnosti.

Tako smo dokazali, da lahko z združenimi močmi dosežemo marsikaj, upamo da bo tako še naprej.

Vladimir Pivk

Se nadaljuje

Nagrajenci krajevnne skupnosti Žiri

OZD ALPINA

praznuje v letu 1977 trideset let delovanja. Od ustanovitve pa do danes je nekajkrat pomnožila število zaposlenih ter fizični obseg proizvodnje. Se vedno daje največjemu

število Žirovcev zaslužek ter s tem socialno varnost. Tovarna se je vključila v razreševanje krajevnih problemov ter vedno kazala razumevanje, kadar je bilo potrebno priskočiti na pomoč kulturnim ter športnim organizacijam.

JOZE PETERNELJ

Tov. Jože Peternelj praznuje to leto 50-letnico svojega razgibanega življenja. Mlad kmečki fantič se je v usodnih letih narodnoosvobodilnega boja in revolucije odločil za trnovo pot partizanskega kurirja. Po osvoboditvi se izučil za čevljarja, prehodi pot od delavca do mojstra, v prostem času pa se poskuša v muziciranju in pisanju ter občasno v risanju.

V zrelih letih zapusti svoj osnovni poklic ter se več preda slikanju, s katerim uveljavlja ne le samega sebe, temveč tudi naše Žiri. Ves čas pa sodeluje v DPD Svoboda ter družbenih organizacijah.

SLOBODAN POLJANSEK

se je rodil pred 32 leti. Po končanem študiju na PA se je zaposlil na osnovni šoli kot učitelj glasbenega pouka. Resno se je lotil zborovskega

dela, formiral komorni zbor, kasneje moški pevski zbor in z njim nastopal po drugih odrih doma in tudi v zamejstvu. Leta 1970 se je kot predsednik sveta šole angažiral pri razpisu referendumu za uvedbo samoprispevka za gradnjo novih šolskih prostorov.

Ravnateljuje od 1971. leta, kar je hkrati začetek vsestranske družbenopolitične dejavnosti. Poskrbi za adaptacijo šolskih prostorov leto

dni kasneje, ter začne razgovore za začetek gradnje VVZ v Zireh ter telovadnice.

**Zbor KS
izreka
priznanja in
čestita!**

FRANCI POLJANSEK

se je rodil 16. marca 1930 v Zireh. Sledi družinski tradiciji, izučil se čevljarjske obrti ter se vključi v gasilsko društvo.

Kot otroka ga vznemirja blišč gasilske oprave, z leti pa vedno globlje spoznava močno humano naravnost gasilstva. Srečujemo ga pri vsaki ujmi, ki nas zadane. Obiskuje tečaje, spoznava po-

BALINARSKO DRUŠTVO ZIRI

Društvo je bilo ustanovljeno leta 1974. Število članov iz leta v leto narašča, tako da šteje danes že prek 300 navdušenih balinarjev

Začeli so iz nič. Vse, kar imajo, so zgradili ob pomoči kmetov, ki so darovali les in dovažali gradbeni material ter s prostovoljnim delom članov. Opravljeno se ceni na približno 50 milijonov starih dinarjev. Gojijo tekmovalno balinanje, predvsem pa omogočajo rekreacijo največjemu številu delovnih ljudi našega kraja.

»DELO ŽIVLJENJE« Je glasilo ALPINE tovarne obutve Ziri, Stara vas 23 — n. sol. o., ki ima v svoji sestavi TOZD Proizvodnja obutve, TOZD Prodaja obutve in Delovno skupnost skupnih služb.

Ureja ga uredniški odbor:

Ivan Capuder
Martina Gregorač
Vladimir Pivk
Janez Smeh
Alfonz Zajec

Majda Jesenko — glavni urednik

Nejko Podobnik — odgovorni urednik

Izhaja mesečno. Naklada 1600 izvodov.

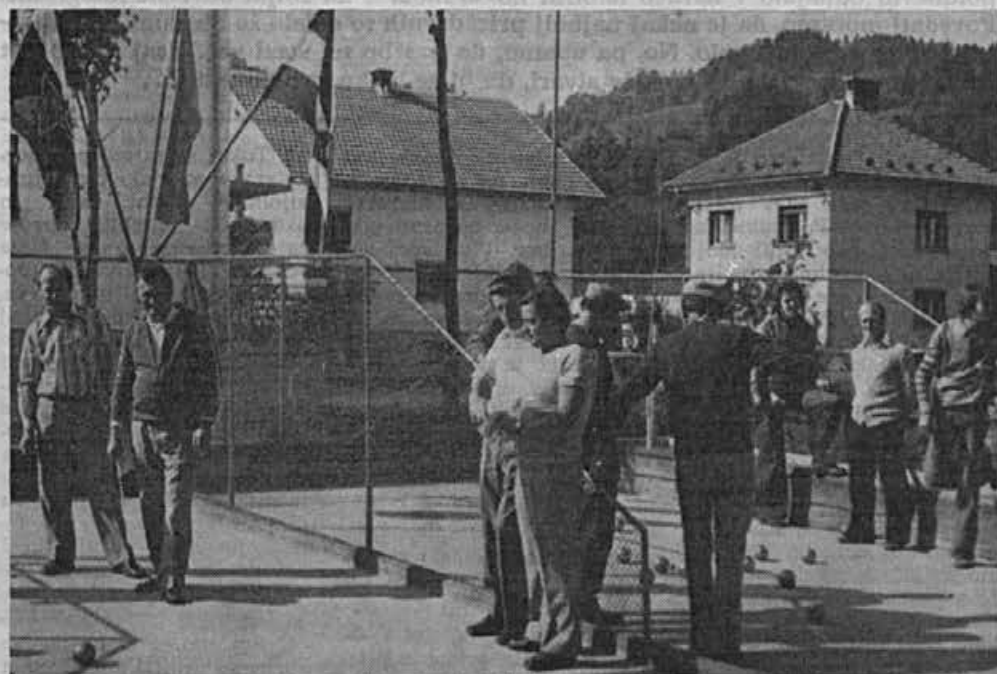
Fotografije: Franc Jesenko

Tisk: Gorenjski tisk, Kranj

trebno gasilsko tehniko in taktiko, je učitelj mladim. Trenutno je na odgovornem položaju poveljnika občinske gasilske zveze.

HERON SUBIC

Je dolgoletni politični delavec. Trenutno zelo uspešno opravlja zahtevno funkcijo poveljnika štaba za civilno zaščito pri KS, s tem pa je hkrati predsednik za ocenitev škode ob primeru elementarnih nesreč. Preteklo leto pa je bil predsednik odbora za asfaltiranje poti na Dobračevi. Zaupano mu delo je vedno opravljal z veliko skrbnostjo.

Tudi balinarji so vedno prizadegli ...